

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Spriedums

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2007. gada 8. februārī

lietā Nr. 2006-09-03

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Juris Jelāgins un Aija Branta,

pēc Daces Amoliņas, Ditas Amoliņas, Maritas Andersones, Jurija Avdjukeviča, Ārijas Balodes, Veras Brices, Martas Cvetkovas, Nadeždas Djačukas, Nadeždas Dolgovihas, Normunda Goldberga, Valdas Goldbergas, Iraidas Golubevas, Aigara Grīšļa, Ariona Ikera, Jura Indulēna, Svetlanas Kalabanovas, Dmitrija Karanceva, Mirdzas Kāpas, Vladimira Kārkliņa, Daces Kārkliņas, Aivas Klajumas-Andersones, Andreja Kovaļova, Nadeždas Kovaļovas, Ivara Kozlovskā, Jāņa Kozlovskā, Benitas Kozlovskas, Kaspara Krauzes, Ilgvara Kronberga, Lolitas Kronbergas, Ivetas Ķiepes-Ķipges, Lilijas-Mudītes Goldbergas, Mairitas Nukas, Artūra Oša, Marijas Ošas, Armīna Pētersona, Roberta Putņa, Valda Riņķa, Andas Riņķes, Sanitas Riņķes, Aijas Rozenieces, Gaļinas Samsonovas, Vasilija Sergejenkova, Ņinas Strautmanes-Strautnieces, Raimonda Stūrmaņa, Viļņa Šaicāna, Veltas Šaicānes, Valdas Ilonas Vasiļevskas, Ivetas Zeltiņas un Lienītes Zinares (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) konstitucionālās sūdzības,

pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu, 17. panta pirmās daļas 11. punktu, 19.² un 28.¹ pantu,

rakstveida procesā 2007. gada 9. janvāra tiesas sēdē izskatīja lietu

“Par Garkalnes pagasta padomes teritorijas plānojuma daļas, kas paredz Lielā Baltežera applūstošās teritorijas apbūvi, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 115. pantam”.

Konstatējošā daļa

1. Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta 1995. gadā.

Par Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma projektu (apstiprināts galīgajā redakcijā ar Garkalnes pagasta padomes 2004. gada 29. septembra lēmumu, protokols Nr. 1, 9.§) Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija 2004. gada 15. decembrī sagatavoja atzinumu.

Tajā Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma projekts kopumā ir novērtēts pozitīvi, bet vienlaikus minēts, ka līdz projekta apstiprināšanai ar saistošajiem noteikumiem būtu nepieciešams novērst vairākus tajā esošos trūkumus. Citastarp atzinuma 21.6. punktā norādīts, ka virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nav noteiktas visā palienes platumā.

Garkalnes pagasta teritorijas plānojumu 2004. – 2016. gadam Garkalnes pagasta padome apstiprināja 2004. gada 30. decembrī, pieņemot saistošos noteikumus Nr. 13 (ārkārtas sēdes protokols Nr. 13, 1. §).

Teritorijas plānojuma 1. sējuma “Paskaidrojuma raksts” 8. nodaļā paredzēts, ka ap Lielo Baltežeru ir noteikta 200 metrus plata applūstošā teritorija.

Teritorijas plānojuma 2. sējuma “Garkalnes pagasta saistošie apbūves noteikumi” 4. nodaļas 30.1. punkta a) 4. apakšpunkts noteic, ka 50 metrus platā joslā gar Lielo Baltežeru aizliegta jebkāda būvniecība, izņemot tauvas joslā atļautās būves. Būves, kas saistītas ar ūdenstilpju izmantošanu (laivu novietnes, pirtis u.c.), atļauts izvietot tuvāk krastam, bet ne tuvāk par 30 metriem no krasta līnijas, katrā atsevišķā gadījumā to pamatojot ar piekrastes ainavas analīzi.

Teritorijas plānojuma 3. sējuma “Grafiskais materiāls”:

- 1) kartē “Garkalnes pagasta teritorijas plānojums 2004. – 2016. Garkalnes pagasta aizsargjoslas” mērogā 1 : 25 000 (5. lapa) ap Lielo Baltezeru ir iezīmēta virszemes ūdensobjektu aizsargjosla – 300 metri; potenciāli applūstošās teritorijas – 100 metri, kā arī apbūves moratorija zona – 50 metri;
- 2) kartē “Garkalnes pagasta teritorijas plānojums 2004. – 2016. Garkalnes pagasta teritorijas plānotais izmantojums” mērogā 1 : 5000 (12. lapa) ap Lielo Baltezeru ir iezīmētas tās pašas aizsargjoslas;
- 3) kartē “Garkalnes pagasta ūdensobjektu applūšanas riska zonas” mērogā 1 : 25 000 (18. lapa) ap Lielo Baltezeru ir iezīmēta applūšanas riska zona, kuras platums atsevišķās vietās sasniedz pat 200 metrus.

2005. gada 22. augustā Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija vēstulē Garkalnes pagasta padomei lūdza sniegt skaidrojumu par to, kāpēc padome, nenovēršot atzinumā minētos trūkumus, tomēr pieņēma saistošos noteikumus Nr. 13. Ministrija citastarp norādīja, ka nepieņemams esot plānojuma risinājums, kas potenciāli applūstošajā teritorijā pieļauj savrupmāju būves iespējas.

2005. gada 26. oktobrī Garkalnes pagasta padome pieņēma saistošos noteikumus Nr. 42A “Par saistošo noteikumu Nr. 13 darbības apturēšanu Lielā Baltezera aizsargjoslas applūstošajās teritorijās un dabas lieguma “Garkalnes meži” teritorijā” (sēdes protokols Nr. 16, 1. §) (turpmāk – noteikumi Nr. 42A).

Minētajos noteikumos ir arī konstatēts, ka Garkalnes pagasta teritorijas plānojumā 2004. – 2016. gadam “ir neprecīzs Aizsargjoslu likuma 37. panta traktējums”.

2006. gada 1. februārī izdotajā Garkalnes pagasta padomes 2005. gada 26. oktobra protokola pielikumā tika precizēts, ka saistošo noteikumu Nr. 13 darbības apturēšana neattiecas uz tām teritorijām, kurām jau uzsākta detālpilānojuma izstrāde.

2. Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma daļa, kas paredz Lielā Baltezera applūstošo teritoriju apbūvi, ir pretrunā ar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 115. pantu, kā arī neatbilst Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktam.

Konstitucionālajā sūdzībā uzsvērts, ka Latvijā Republikā, līdzīgi kā daudzās citās valstīs, tiesības dzīvot labvēlīgā vidē ir atzītas par cilvēka pamattiesībām. Satversmes 115. pants paredz, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Minētā norma, pirmkārt, valstij uzliekot par pienākumu izveidot un nodrošināt efektīvu vides aizsardzības sistēmu. Otrkārt, tā privātpersonām likumā noteiktā kārtībā piešķirot tiesības vērsties pret tiem publisko tiesību subjektu lēmumiem, kas skar personu tiesības vides izmantošanas un aizsardzības jomā. Teritorijas plānošana esot atzīstama par vienu no vides tiesību jomām, līdz ar to privātpersonas, atsaucoties uz Satversmes 115. pantu un likumu “Par vides aizsardzību”, esot tiesīgas vērsties pret tādu prettiesisku pašvaldības rīcību, kas ierobežo to tiesības vides aizsardzības jomā.

Konstitucionālajā sūdzībā norādīts, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktu virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās ir aizliegts celt ēkas un būves teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados, izņemot īslaicīgas lietošanas būves, mazēkas lauku apvidū un šim nolūkam īpaši paredzētās aizsargbūves vai teritorijas uzbēršanu, taču Garkalnes pagasta padome teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ezera applūstošajā teritorijā ir paredzējusi savrupmāju būvi. Tādējādi tiekot pārkāpts Aizsargjoslu likuma 37. pantā noteiktais aizliegums apbūvēt applūstošās teritorijas. Garkalnes pagasta padomes teritorijas plānojumā ap Lielo Baltezeru noteiktais apbūves aizliegums – 50 metri – esot nepietiekams, jo periodiski applūstošā teritorija ap ezeru esot krietni lielāka.

Interpretējot Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktu, Pieteikuma iesniedzēji secina, ka “pilsētās un ciemos virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas applūstošajās teritorijās ir noteikts vispārējs aizliegums celt ēkas,

būves un veikt applūstošas teritorijas uzbēršanu”.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka teritorijas plānojuma izstrādes laikā Garkalnes pagasta padome nav ievērojusi Aizsargjoslu likumu. Tā aprobežojusies vienīgi ar ieinteresētās sabiedrības iebildumu formālu uzklausišanu, nevis tos rūpīgi izvērtējusi.

3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Garkalnes pagasta padome – norāda, ka, pieņemot Garkalnes pagasta teritorijas plānojumu 2004. – 2016. gadam, rīkojusies atbilstoši likumam “Par pašvaldībām”, Aizsargjoslu likumam un Ministru kabineta 2004. gada 19. oktobra noteikumiem Nr. 883 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (turpmāk – noteikumi Nr. 883). Līdz ar to teritorijas plānojums atbilst Satversmes 1. un 115. pantam.

Garkalnes pagasta padome atzīmē, ka Lielajam Baltezeram piegulošajās teritorijās vēsturiski izveidojušās viensētas un sabiedriska rakstura objekti, piemēram, Ķuzes saldumu fabrikas rehabilitācijas centrs, velotreks un Ādažu draudzes mācītājmāja. Padomju varas gados esot sākusies intensīva jaunu privātmāju un dārza māju celtniecība. Jauns celtniecības etaps iezīmējies pēc 90. gados veiktās zemju un būvju denacionalizācijas.

Lai noteiktu pagasta teritorijas attīstības potenciālu un konkrētu teritoriju izmantošanai nepieciešamās prasības un aprobežojumus, 1995. gadā esot uzsākta Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma izstrāde. Plānojums pabeigts 2004. gada nogalē.

Padome atzīst, ka, veicot tālāku plānojuma detalizāciju, ir parādījušās vairākas pretrunīgas nostādnes, tostarp – par apbūves iespējamību applūstošajās teritorijās. Izvērtējot iedzīvotāju pretenzijas, Garkalnes pagasta padome pieņēmusi noteikumus Nr. 42A. Pašreiz pieteikumi būvniecības iecerēm, kas skar Lielā Baltezera applūstošās teritorijas, netiekot izskatīti.

Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma 2004. – 2016. gadam atbilstība normatīvajiem aktiem tikšot pārbaudīta, un, ja nepieciešams, tas tikšot attiecīgi koriģēts.

Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma 2004. – 2016. gadam grozījumu izstrādāšana ir uzsākta 2005. gada 28. decembrī (sēdes protokols Nr. 19, 18. §). Plānojuma grozījumu pirmās redakcijas izstrādes pabeigšana tiekot plānota 2007. gada ceturtajā kvartālā.

Atbildot uz Satversmes tiesas jautājumu, kāds bija juridiskais pamats 50 metru apbūves moratorija zonas un būvlaides noteikšanai Lielā Baltezera applūstošajā teritorijā, Garkalnes pagasta padome paskaidro, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 5. punktu būvlaides minimums virszemes ūdensobjektiem ir 10 metri no krasta līnijas. Lielajam Baltezeram šis attālums teritorijas plānojumā ir 50 metri no krasta līnijas, bet būvēm, kas saistītas ar ūdenstilpes izmantošanu, – ne tuvāk kā 30 metri no krasta līnijas. Savukārt 30 metru apbūves moratorija zona ir noteikta saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. panta pirmo daļu, lai saglabātu ezeram raksturīgo piekrastes ainavu. Šāds krasta apbūves aizliegums noteikts uz Garkalnes pagasta plānojuma 2004. – 2016. gadam darbības laiku.

Ar lietas materiāliem Garkalnes novada padome neiepazinās un savu viedokli par tiem neizteica.

4. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija Satversmes tiesai sniedza informāciju par Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretāciju.

No minētās normas izrietot, ka teritorijas uzbēršana virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā pieļaujama vienīgi tādēļ, lai celtu īslaicīgas lietošanas būves vai mazēkas lauku apvidū, bet ne citu veidu ēkas vai būves, arī ne dzīvojamās mājas. Aizsargbūvju būvniecība un teritorijas uzbēršana būtu pieļaujama, ja minētā darbība paredzēta teritorijas plānojumā un detālplānojumā.

5. Arī Vides ministrija Satversmes tiesai sniedza informāciju par Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretāciju.

Ministrija paskaidro, ka minētās normas mērķis ir ierobežot jebkādu būvju, arī dzīvojamo māju, būvniecību teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados, kā arī teritorijas uzbēršanu būvniecības nolūkam.

Norma paredz arī atsevišķus izņēmumus, proti, ļauj ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu teritorijās būvēt īslaicīgas lietošanas būves un mazēkas, šim nolūkam veicot teritorijas uzbēršanu. Ministrija uzsver, ka šāds izņēmums ir attiecināms vienīgi uz ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslām lauku apvidos, bet ne uz ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslām pilsētās un ciemos.

Izstrādājot teritorijas plānojumu un paredzot tajā apbūves teritorijas, pašvaldībām jāievēro Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktais būvniecības aizliegums ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslā, arī aizliegums aizsargjoslā uzbērt teritoriju turpmākiem būvniecības mērķiem.

Ministrija uzskata, ka teritorijas uzbēršana ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslā pieļaujama tikai lauku apvidos un gadījumos, kad teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados tiks celtas īslaicīgas lietošanas būves un mazēkas.

Jebkurām aizsargbūvēm ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās varot būt tikai viens mērķis – teritorijas aizsardzība pret plūdiem, bet nekādā ziņā ne turpmāka aizsargjoslas apbūve.

Ministrija vērs uzmanību uz to, ka visā valsts teritorijā, īpaši Rīgas apkārtnē, aktivizējoties zemes tirgum, projektu attīstītāju prasības saņemt atļaujas ēku būvei applūstošajās teritorijās kļūstot arvien neatlaidīgākas. Projektu attīstītāji bieži nerēķinoties ar nepieciešamību pasargāt upju un ezeru palieņu pļavas, lai saglabātu plūdus uztverošu tilpumu. Nepārdomātas teritorijas plānošanas un būvniecības rezultātā mainoties arī zemes īpašnieku situācija – viņu jau iepriekš uzbūvētās mājas un citas ēkas tiek applūdinātas, lai gan agrāk no plūdiem būtiski necieta.

6. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde, sniedzot atzinumus par teritorijas plānojumiem, piemērojusi šādu Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretāciju: teritorijas uzbēršana applūstošo teritoriju pārveido, līdz ar to tā vairs nav pakļauta applūšanai un minētā Aizsargjoslu likuma norma tai nav piemērojama.

Šobrīd pārvaldes rīcībā esot Vides ministrijas 2006. gada 31. maija vēstule, kurā skaidrots, ka teritorijas uzbēršana virszemes ūdensobjektu

aizsargjoslā pieļaujama vienīgi tādēļ, lai celtu īslaicīgas lietošanas būves vai mazēkas lauku apvidos, bet ne citu veidu ēkas vai būves, arī ne dzīvojamās mājas.

7. Vides eksperte – Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājlocekle, Dr. habil. geogr., profesore Aija Melluma – norāda, ka applūstošās teritorijas uzbēršana nolūkā novērst tās applūšanu būtu pieļaujama blīvi apdzīvotās vietās. Taču tādā gadījumā ir nepieciešams izstrādāt visa ezera piekrastes attīstības koncepciju un vienotu krasta pārveidošanas projektu, kas kompleksi risinātu arī citas problēmas, piemēram, virsūdeņu un notekūdeņu savākšanas problēmu.

Eksperte paskaidro, ka applūduma teritorijas noteiktas tādēļ, ka tās ir riska zonas apbūvei un cilvēka dzīvei. Lielā Baltezera īpatnība esot tāda, ka tas saistīts ar Rīgas jūras līci un lielo vētru laikā ezera ūdens līmenis paaugstinās.

Palieņu uzbēršanas ideja esot sākusi īstenoties pēdējos gados. Taču, ja dabā tiek veiktas liela apjoma pārveidojošas darbības (par tādu esot atzīstama arī palieņu uzbēršana vai uzskalošana), tad jāievēro vislielākā piesardzība.

Lielā Baltezera piekraste dažādos posmos esot atšķirīga, un līdz ar to arī uzbēršanas vai uzskalošanas sekas varot būt atšķirīgas. Vienā gadījumā tādējādi tikšot iznīcinātas aizsargājamo vai reto augu un dzīvnieku dzīvotnes, citā – īpatnējie piekrastes biotopi un palienes pļavas, vēl citā – izmainītas gruntsūdens plūsmas (šādas darbības sekas ir grūti prognozējamas). Rezultāts – visas piekrastes pārveidošanās no relatīvi dabiskas vides uz pilsēttipa vidi ar visām no tā izrietošajām sekām.

8. Vides eksperte – bioloģijas maģistre Lelde Enģele – paskaidro, ka Lielā Baltezera krastā esošo dabisko, nepārveidoto teritoriju ekoloģisko nozīmīgumu raksturo:

- 1) dabiski veidojies reljefs – ezera senkrasta nogāze un paliene, kā arī šādām teritorijām atbilstošs hidroloģiskais režīms – gruntsūdeņu līmenis un plūsmas saistība ar ezera ūdens līmeni;
- 2) sugu un biotopu komplekss, kas var veidoties tikai šādās applūstošās teritorijās un ar tām tieši saistītās teritorijās;

- 3) paliene, kura darbojas kā dabiskais filtrs, kas aizkavē augiem pieejamo barības vielu (fosfora un slāpekļa) savienojumu un cita piesārņojuma ieplūdi ezerā, kā arī regulē ūdens noteci palu laikā;
- 4) dabiskie biotopi (meži un pļavas), kas ir nozīmīgi ezera krastu ainavā, aizsedzot tālāk esošo apbūvi un ļaujot atpūtniekiem un makšķerniekiem – galvenokārt Rīgas iedzīvotājiem – pilsētas tuvumā atpūsties dabiskā vidē.

Plānotā palienes uzbēršana un apbūve pilnībā un neatgriezeniski iznīcinātu dabiskos biotopus un ainavu, radītu ezeram papildu piesārņojuma slodzi un mainītu teritorijas hidroloģisko režīmu.

Nemot vērā minēto un to, ka Lielais Baltezers ir lielākā ūdenstilpe Garkalnes novadā, kur palienu aizsardzībai nav izveidotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, eksperte uzskata, ka dabiskās palienes saglabāšana Lielā Baltezera krastā ir būtiska bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai novada teritorijā.

L. Enģele norāda uz nepieciešamību, ievērojot Teritorijas plānošanas likuma un noteikumu Nr. 883 prasības, veikt kompleksu visas Lielā Baltezera piekrastes izvērtēšanu, lai apzinātu tur esošās dabas vērtības, kā arī iespējamos ekoloģiskos riskus.

9. Vides eksperte – Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes Botānikas un ekoloģijas katedras asistente Vija Znotiņa – informē, ka plānotā Lielā Baltezera piekrastes apbūve noteikti ietekmēs ezera ūdens kvalitāti, jo augiem pieejamās barības vielas no apbūvētajām teritorijām cauri augsnei plūst uz ezeru. Augāja josla starp pašreizējo apbūvi un ezeru kalpo kā buferjosla, proti, augi “patērē” barības vielas un tādējādi attīra piesārņotos gruntsūdeņus. Tādēļ, lai pasargātu ezera ūdeni no piesārņojuma, nepieciešama neapbūvētas, dabiskas joslas atstāšana gar ezeru.

V. Znotiņa nepiekrīt viedoklim, ka applūstošās teritorijas var apbūvēt, ja pirms tam tās ir uzbērtas. Pastāvot šādam uzskatam, ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu aizsardzība zaudētu savu jēgu, jo tehniski ir iespējams uzbērt un

apbūvēt jebkuru palieni, taču šāda rīcība būtu pretrunā ar teritorijas nenoplicinošas attīstības pieeju.

Secinājumu daļa

10. Lieta bija sagatavota izskatīšanai 2006. gada 16. oktobrī, un rīcības sēdē tika nolemts to rakstveida procesā izskatīt 2007. gada 9. janvārī.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 28.¹ panta otro daļu piecpadsmit dienu laikā pēc tam, kad saņemts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, lietas dalībniekiem ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un rakstveidā izteikt savu viedokli.

2006. gada 10. novembrī Pieteikuma iesniedzēju pārstāve Satversmes tiesā iesniedza savu viedokli par lietas materiāliem.

2006. gada 24. novembrī reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs, pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 49. panta pirmo daļu, izdeva rīkojumu Nr. 2-02/536 “Par Garkalnes pagasta padomes 2004. gada 30. decembra saistošo noteikumu Nr. 13 “Par Garkalnes pagasta teritorijas plānojumu 2004. – 2016. gadam” darbības apturēšanu” (turpmāk – rīkojums Nr. 2-02/536). Laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” tas tika publicēts 2006. gada 5. decembrī (Nr. 193).

Savukārt 2007. gada 8. janvārī – vienu dienu pirms lietas izskatīšanas uzsākšanas – Satversmes tiesā tika saņemta Garkalnes novada domes vēstule. Tajā lūgts izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2006-09-03, jo 2006. gada 19. decembrī Garkalnes novada dome ārkārtas sēdē pieņēmusi lēmumu “Par Garkalnes pagasta padomes 30.12.2004. saistošo noteikumu Nr. 13 “Par Garkalnes pagasta teritorijas plānojumu 2004. – 2016. gadam” darbības atcelšanu”. Lūgums tiek pamatots ar to, ka apstrīdētais tiesību akts – Garkalnes pagasta padomes teritorijas plānojums – ir zaudējis spēku.

Pastāvot šādiem apstākļiem un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 29. panta pirmās daļas 2. punktu, Satversmes tiesa ir tiesīga pieņemt lēmumu

par tiesvedības izbeigšanu. Taču pastāv vēl citi būtiski apstākļi, kas ir ņemami vērā.

Pirmkārt, Pieteikuma iesniedzēji ir lūguši Garkalnes pagasta padomes teritorijas plānojuma daļu, kas paredz Lielā Baltezera applūstošās teritorijas apbūvi, atzīt par spēkā neesošu no tās pieņemšanas brīža.

Otrkārt, viens no iemesliem ministra rīkojuma Nr. 2-02/536 izdošanai bija Garkalnes pagasta padomes nepareizi veiktā Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretācija.

Treškārt, Garkalnes pagasta domes 2006. gada 19. decembra lēmuma 4. punktā ir paredzēts veikt reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra rīkojumā Nr. 2-02/536 ietvertu piezīmju analīzi (arī sakarā ar Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretāciju), kā arī sagatavot priekšlikumus trūkumu novēršanai un tālākai darbībai.

Ceturtkārt, no tiesiskās stabilitātes principa izriet pašvaldību kā teritorijas plānojumu izstrādātāju un arī zemes īpašnieku tiesības būt informētām par Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktā ietvertā īpašumtiesību aprobežojuma saturu.

Līdz ar to Satversmes tiesa uzskata, ka šajā lietā pieņemt lēmumu par tiesvedības izbeigšanu nav mērķtiecīgi.

11. Satversmes 115. pants noteic: “Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.” Minētā Satversmes norma, pirmkārt, publiskās varas institūcijām uzliek par pienākumu izveidot un nodrošināt efektīvu vides aizsardzības sistēmu. Otrkārt, ar šo normu tiesības dzīvot labvēlīgā vidē ir paceltas pamattiesību rangā. Tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, līdzīgi kā pārējās Satversmes 8. nodaļā ietvertās pamattiesības, ir piemērojamas tieši un nepastarpināti (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2001. gada 5. decembra sprieduma lietā Nr. 2001-07-0103 secinājumu daļas 1. punktu*). Protī, privātpersona, pamatojoties uz Satversmes 115. pantu, ir tiesīga vērsties tiesā par tādu publisko tiesību subjekta darbību (bezdarbību), kas aizskar privātpersonas tiesības un likumīgās intereses (*sk., piemēram: Levits E.*

Piezīmes par Satversmes 8. nodaļu – Cilvēka pamattiesības. Cilvēktiesību Žurnāls Nr. 9 – 12, 1999, 37. lpp.).

Mērķus un uzdevumus, ko mūsdienu sabiedrībai izvirza vides (ekoloģiskās) tiesības, var sasniegt vienīgi cieši līdzdarbojoties valstij, pašvaldībām, kā arī nevalstiskajām organizācijām un privātajam sektoram. Līdz ar to Satversmes 115. pantā lietotais termins “valsts” nav interpretējams šauri, bet ar to saprotamas arī pašvaldības, kurām kopīgi ar valsts iestādēm ir pienākums aizsargāt ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Šī tēze ir akcentēta arī Nacionālajā vides politikas plānā 2004. – 2008. gadam. Tajā atzīmēts, ka vides aizsardzības jautājumi ieņem arvien nozīmīgāku vietu valsts ekonomiskajā attīstībā, īpaši tādās nozarēs kā ražošana, transports un sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšana, kā arī sociālajā sfērā. Līdz ar to minēto jautājumu un problēmu sekmīga īstenošana būs iespējama tikai ciešā valsts pārvaldes un pašvaldību sadarbībā (*sk.: Precizētais Nacionālais vides politikas plāns 2004. – 2008. gadam. <http://www.vidm.gov.lv>*).

Satversmes 115. panta saturs, kā arī tiesības uz labvēlīgu vidi un atbilstošie valsts pienākumi tiek konkretizēti Latvijas Republikai saistošajos starptautiskajos līgumos, tostarp Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kā arī nacionālajos tiesību aktos.

Vides aizsardzības likuma 6. pants noteic, ka ikvienai privātpersonai, kā arī personu apvienībām, organizācijām un grupām ir tiesības citastarp:

1) prasīt, lai valsts iestādes un pašvaldības, amatpersonas vai privātpersonas izbeidz tādu darbību vai bezdarbību, kas pasliktina vides kvalitāti, kaitē cilvēku veselībai vai apdraud viņu dzīvību, likumiskās intereses vai īpašumu;

2) atbalstīt vides aizsardzības pasākumus un sadarboties ar valsts iestādēm un pašvaldībām, lai nepieļautu tādu darbību veikšanu, arī tādu lēmumu pieņemšanu, kas var pasliktināt vides kvalitāti vai ir pretrunā ar vides normatīvo aktu prasībām.

Vides aizsardzības likuma 1. panta 23. punktā par vides normatīvajiem aktiem atzīti ne vien tādi normatīvie akti, kas tieši attiecas uz vidi, bet arī tādi normatīvie akti, kas palīdz sasniegt valsts vides politikas mērķus – saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, ilgtspējīgi izmantot dabas resursus un nodrošināt kvalitatīvu dzīves vidi. Saskaņā ar Teritorijas plānošanas likuma 2. pantu teritorijas plānošanai jābūt tādai, kas veicinātu ilgtspējīgu attīstību. Ievērojot Teritorijas plānošanas likuma 3. pantā noteikto ilgtspējības principu, teritorijas plānošanai ir jānodrošina ne tikai ekonomiskā attīstība, bet arī racionāla dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošana, dabas un kultūras mantojuma saglabāšana, kā arī kvalitatīva dzīves vide. Tādējādi mūsdienās teritorijas plānošana ir viens no valsts vides politikas mērķu sasniegšanas līdzekļiem un līdz ar to arī ar vidi saistīta joma, kurā Satversmes 115. pants sabiedrībai piešķir plašas tiesības.

Satversmes 115. pantā noteiktais valsts pienākums rūpēties par vides saglabāšanu ir konkretizēts arī Aizsargjoslu likumā, tostarp šā likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktā.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka šīs tiesību normas nepareizas piemērošanas rezultātā Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma izstrādes laikā tikusi pieļauta nepamatota Lielā Baltezera applūstošo teritoriju apbūve.

Tātad tas, vai Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma daļa, kas paredz Lielā Baltezera applūstošās teritorijas apbūvi, atbilst Satversmes 115. pantam, ir jāizvērtē kopsakarā ar citām vides tiesību normām.

12. Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 33. panta pirmo daļu vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos visu veidu aizsargjoslas ir jānosaka, ievērojot normatīvo aktu prasības. Lai izvērtētu Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma atbilstību Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām, ir nepieciešams noskaidrot tajā ietvertās tiesību normas saturu.

Šī norma noteic:

“Aizliegts celt ēkas un būves teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados, izņemot īslaicīgas lietošanas būves, mazēkas lauku

apvidū un šim nolūkam īpaši paredzētās aizsargbūves vai teritorijas uzbēršanu.”

Izmantojot gramatisko interpretācijas metodi, ir secināms, ka norma atļauj applūstošajā teritorijā veikt teritorijas uzbēršanu īslaicīgas lietošanas būvju un mazēku celtniecībai lauku apvidū. Analogu tiesību normas skaidrojumu ir devusi arī Vides ministrija un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 121., 122. un 135. lpp.*).

No lietas materiāliem izriet, ka Garkalnes teritorijas plānojuma izstrādes gaitā tiesību normas vienas daļas izpratne visām institūcijām bija vienāda – ēku un būvju celtniecība potenciāli applūstošā teritorijā ir aizliegta. Taču atšķirīgi tika interpretēta teritorijas uzbēršanas pieļaujamība, proti, ja sākotnēji veic šīs teritorijas uzbēršanu, tad tā kļūst par neapplūstošu teritoriju un uz to vairs neattiecas aizliegums celt ēkas un būves. Tehniskajā dokumentācijā teritorijas uzbēršana tiek dēvēta par krasta joslas labiekārtošanu. Šāds būvprojekts paredz zemes līmeņa paaugstināšanu palienē ar nolūku sagatavot teritoriju turpmākai apbūvei.

Tā kā gramatiskās interpretācijas metodes izmantošanu vairumā gadījumu nevar uzskatīt par pietiekamu tiesību normas satura pilnīgai atklāšanai, ir izmantojamas arī citas interpretācijas metodes (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2003. gada 4. februāra sprieduma lietā Nr. 2002-06-01 secinājumu daļas 3. punktu*).

Sistēmiskās interpretācijas metodes izmantošana dod iespēju noskaidrot tiesību normas jēgu saistībā ar citām Aizsargjoslu likumā ietvertajām tiesību normām.

Termins “aizsargjoslas” ir skaidrots likuma 1. pantā. Tajā teikts, ka aizsargjoslas ir “noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes”.

Lietā tiek izvērtēts viens no vides un dabas resursu aizsardzībai nepieciešamo aizsargjoslu veidiem – virszemes ūdensobjekta (Lielais

Baltezers) aizsargjosla.

Likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka “virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūdināmajās zonās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu”.

Minēto normu analīze kopsakarā ar 37. panta pirmās daļas 4. punktu liecina, ka normas interpretācija, saskaņā ar kuru ir iespējama applūstošo teritoriju uzbēršana nolūkā tās apbūvēt, ir būtiskā pretrunā ar likumā noteikto ūdenstilpju un tām piegulošo teritoriju aizsardzības mērķi.

Izmantojot vēsturisko interpretācijas metodi, tiesību normas jēgu noskaidro, ņemot vērā apstākļus, uz kuru pamata tā radīta.

Likumprojekta anotācijā, kurā pamatota tiesību normas pieņemšanas nepieciešamība, ir norādīts, ka tā veicinās ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslā palieņu pļavu atjaunošanu, apsaimniekošanu, kā arī samazinās piesārņojumu (*sk. 2001. gada 10. maijā Saeimā iesniegtā likumprojekta “Grozījumi Aizsargjoslu likumā” anotāciju, lietas materiālu 1. sēj. 203. un 204. lpp.*).

Palieņu pļavu uzbēršana nolūkā tur celt ēkas nevar veicināt anotācijā izvirzītā mērķa sasniegšanu – palieņu pļavu atjaunošanu, apsaimniekošanu un ūdenstilpju piesārņojuma samazināšanu. Savukārt, izmantojot tādu normas interpretāciju, saskaņā ar kuru pirms ēku celtniecības var veikt potenciāli applūstošās teritorijas uzbēršanu, tiktu veicināta šādu teritoriju apbūve, jo applūšanas risks tiktu novērsts. Šāda interpretācija aizsargātu nevis palienes, bet gan jaunbūves – īslaicīgas lietošanas būves un mazēkas.

Īslaicīgas lietošanas būves un mazēkas legāļdefinīcija ir ietverta Ministru kabineta 1997. gada 1. aprīļa noteikumu Nr.112 “Vispārīgie būvnoteikumi” 15. un 16. punktā. Saskaņā ar tiem “īslaicīgas lietošanas būve” ir būve, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem un kura jānojauc līdz minētā termiņa beigām, bet “mazēka” ir vienkārša ēka, kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 kvadrātmetriem.

Līdz ar to Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta

izpratne, saskaņā ar kuru ir iespējama applūstošo teritoriju uzbēršana nolūkā celt ēkas un būves, ir pretrunā ar to mērķi, kāds tika izvirzīts, pieņemot šo normu.

13. Likumprojekta anotācijā ietvertā mērķa – aizsargāt ūdenstilpju un ūdensteču palieņu pļavas – nozīmību apliecina Nacionālais vides politikas plāns 2004. – 2008. gadam un vides ekspertu viedokļi (*sk. Ministru kabineta 2004. gada 4. februāra rīkojumu Nr. 81 “Par Nacionālo vides politikas plānu 2004. – 2008. gadam”*. *Latvijas Vēstnesis*, 2004. gada 6. februāris, Nr. 20; *Ministru kabineta 2006. gada 22. decembra rīkojumu Nr. 996 “Grozījumi Nacionālajā vides politikas plānā 2004. – 2008. gadam”*. *Latvijas Vēstnesis*, 2006. gada 28. decembris, Nr. 206, un lietas materiālu 2. sēj. 114. – 120. lpp.).

Nacionālajā vides politikas plānā ietvertajā situācijas raksturojumā konstatēts, ka salīdzinoši lēzenie lielo upju sateces baseini, kā arī ievērojamās ezeru, purvu un mitrāju platības, kas darbojas kā uzkrāšanas rezervuāri un palēnina ūdens pieplūdi upēm, Latviju ir pasargājuši no tādiem katastrofāliem plūdiem, kādi piemeklēja Centrālo Eiropu pēdējo desmit gadu laikā. 1998. – 2000. gadā veiktie ūdeņu bioloģiskās kvalitātes pētījumi liecina, ka apmēram 90 procentu ezeru ir pakļauti antropogēnai eitrofikācijai, proti, procesam, kurā ūdenstilpes piesātinās ar augu barības vielām un kurš veicina ūdensorganismu pārmērīgu savairošanos un ūdenstilpju aizaugšanu.

Pašreizējās situācijas uzlabošanai plānā noteikti vairāki mērķi: pirmkārt, veicināt ilgtspējīgu un racionālu ūdens lietošanu, īpašu uzmanību pievēršot pazemes ūdens resursu saglabāšanai un eitrofikācijas apdraudētiem ezeriem un ūdenstilpēm, otrkārt, aizsargāt ūdens ekosistēmas, kā arī no ūdens atkarīgās sauszemes ekosistēmas un mitrājus (*sk.: Precizētais Nacionālais vides politikas plāns 2004. – 2008. gadam*, 14. – 18. lpp., <http://www.vidm.gov.lv>).

Lai nodrošinātu vides aizsardzību, ir jāņem vērā, ka palieņu pļavu galvenā nozīme ezera ekosistēmā ir tāda, ka šīs pļavas kalpo par aizsargbarjeru pret ārējo apstākļu kaitīgo iedarbību vai ezera degradācijas veicinātāju. Īpaša nozīme šādai aizsargbarjerai ir tur, kur tiek attīstītas apdzīvotās vietas vai jau ir

izveidojušies urbanizēti apgabali (sk.: Melluma A., Leinerte M. *Ainava un cilvēks. Rīga, Avots, 1992, 73. lpp.*).

Vides ekspertes L. Eņģele un V. Znotiņa atzīst, ka Lielā Baltežera krasta palieņu aizsardzībai un saglabāšanai ir būtiska nozīme bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanā, kā arī ezera aizsardzībā. Dzīvojamo māju celtniecība applūstošajās palienēs no ekoloģiskā viedokļa nav pieļaujama, jo pilnībā un neatgriezeniski iznīcinātu tur esošos dabiskos biotopus un, izmainot ezera hidroloģisko režīmu, radītu tam papildu piesārņojumu. Augāju josla starp apbūvi un Lielo Baltežeru kalpo kā buferjosla, jo augi “patērē” barības vielas un attīra piesārņotos gruntsūdeņus (sk. *lietas materiālu 1. sēj. 114. – 118. lpp.*). Savukārt vides eksperte A. Melluma, vērtējot saimnieciskās darbības pieļaujamību applūstošajās teritorijās, norāda, ka ir jāievēro vislielākā piesardzība, jo šādas saimnieciskās darbības sekas nav prognozējamās (sk. *lietas materiālu 1. sēj. 119. – 120. lpp.*).

Applūstošo teritoriju aizsardzības nepieciešamība ir aktualizējusies arī Eiropas Savienības tiesību kontekstā. Proti, patlaban Eiropas Kopienų Komisijas izstrādātās direktīvas par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību projekta 4. panta otrās daļas “c” apakšpunktā palienes tiek atzītas par plūdu aiztures dabisku buferzonu [sk.: KOM(2006) 15 galīgais, <http://eur-lex.europa.eu/>].

Palieņu pļavas veic plūdu negatīvo seku novēršanas funkciju. Ja palieņu pļavas tiek uzbērtas, tas rada papildu plūdu risku vietās, kur plūdu draudi līdz šim nav pastāvējuši vai ir bijuši nenozīmīgi (sk. *Vides ministrijas 2006. gada 10. oktobra vēstuli Satversmes tiesai lietas materiālu 2. sēj. 122. lpp.*).

Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta interpretācijai ir jāatbilst mērķim, kas izvirzīts Aizsargjoslu likumā un citos vides normatīvajos aktos.

Lai normas interpretācija atbilstu šai prasībai, norma ir jāizprot tādējādi, ka tā aizliedz celt ēkas un būves teritorijās ar applūdinājuma varbūtību vismaz reizi simt gados, izņemot īslaicīgas lietošanas būves un mazēkas lauku apvidū. Vienlaikus šī norma aizliedz celt īpaši paredzētas aizsargbūves vai veikt

teritorijas uzbēršanu ēku un būvju, tostarp īslaicīgas lietošanas būvju un mazēku, celtniecībai.

Pilsētās un ciemos, kur saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. panta otrās daļas 2. punktu virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas platums nosakāms teritorijas plānojumā, pašvaldībai ir jāvadās no apsvēruma, ka veikt applūstošas teritorijas uzbēršanu nolūkā to apbūvēt ir aizliegts. Citāda normas interpretācija nonāktu pretrunā ar minētās aizsargjoslas noteikšanas mērķi.

Norma neliedz veikt applūstošas teritorijas uzbēršanu vai aizsargbūvju celtniecību nolūkā aizsargāt no plūdiem ēkas un būves, kas tur atradās pirms šīs normas spēkā stāšanās. Šajā gadījumā atļaujas teritorijas uzbēršanai vai aizsargbūvju celšanai izsniedzamas tādā veidā, lai minētās darbības pēc iespējas mazāk pārveidotu applūstošās teritorijas.

14. Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma 2004. – 2016. gadam 1. sējuma 8. nodaļā paskaidrots, ka ap Lielo Baltezeru ir noteikta 200 metrus plata applūstošā teritorija.

Plānojuma 3. sējumā – kartē “Garkalnes pagasta teritorijas plānojums 2004. – 2016. Garkalnes pagasta teritorijas plānotais izmantojums” ap Lielo Baltezeru ir iezīmēta 300 metrus plata ūdensobjektu aizsargjosla. Potenciāli applūstošā teritorija ir iezīmēta aptuveni 100, nevis 200 metru platumā, kā tas ir noteikts teritorijas plānojuma 1. sējumā.

Plānojuma 2. sējuma “Garkalnes pagasta apbūves noteikumi” 4. nodaļas 30.1. punkta a) 4. apakšpunkts paredz, ka 50 metrus platā joslā gar Lielo Baltezeru aizliegta jebkāda būvniecība, izņemot tauvas joslā atļautās būves. Savukārt būves, kas saistītas ar ūdenstilpju un ūdensteču izmantošanu (laivu piestātnes, pirtis u.c.), atļauts izvietot tuvāk krastam, bet ne tuvāk par 30 metriem no krasta līnijas.

Plānojuma 3. sējumā – kartē “Garkalnes pagasta teritorijas plānojums 2004 – 2016. Garkalnes pagasta teritorijas plānotais izmantojums” 50 metrus no krasta līnijas atbilstoši pagasta apbūves noteikumos paredzētajam ir iezīmēta “apbūves moratorija zona”.

Plānojuma grafiskajā daļā ir skaidri redzams, ka māju un ēku

celtniecības aizliegums attiecas nevis uz visu potenciāli applūstošo teritoriju, bet gan tikai aptuveni uz pusi no tās.

No lietas materiāliem pievienotā detālplānojuma projekta zemesgabalam Dzilnas ielā 1B (kadastra Nr.8060-003-0011) redzams, ka savrupmājas ir plānots būvēt tā, ka to sienas atrastos tieši 50 metru attālumā no krasta līnijas (*sk. Detālplānojuma projekta Garkalnes pagastam, Dzilnas ielai 1B, kadastra Nr. 8060-003-0011, 44. lpp.*).

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktu jaunbūvju celtniecības aizliegums ir nosakāms visas potenciāli applūstošās teritorijas (palienes) platumā.

Tādējādi Garkalnes pagasta teritorijas plānojums, kas paredz apbūvi potenciāli applūstošā teritorijā, neatbilst Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punktam un Satversmes 115. pantam.

15. Tā kā Garkalnes pagasta padomes teritorijas plānojuma daļa, kas paredz Lielā Baltezera applūstošās teritorijas apbūvi, neatbilst Satversmes 115. pantam, nav nepieciešams papildus vērtēt tās atbilstību Satversmes 1. pantam.

16. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 31. panta 11. punktu tiesai ir jānosaka brīdis, ar kuru apstrīdētā norma (akts) zaudē spēku.

Pieteikuma iesniedzēji ir lūguši apstrīdēto aktu atzīt par spēkā neesošu no 2005. gada 5. janvāra, t.i., no tā spēkā stāšanās brīža.

Ja Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma 2004. – 2016. gadam daļa, kas paredz Lielā Baltezera applūstošo teritoriju apbūvi, netiktu atzīta par spēkā neesošu no tās spēkā stāšanās brīža, tad tiktu legalizētas pašvaldības padomes darbības, kas tika veiktas Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4. punkta nepareizas interpretācijas rezultātā laikā līdz sprieduma pasludināšanai. Lai sasniegtu minētās normas mērķi – pēc iespējas vairāk pasargāt applūstošās teritorijas no saimnieciskās darbības, apstrīdētais akts par applūstošo teritoriju apbūvi ir atzīstams par spēkā neesošu no tā spēkā stāšanās brīža.

Nolēmumu daļa

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 30. – 32. pantu, Satversmes tiesa

n o s p r i e d a:

atzīt Garkalnes pagasta teritorijas plānojuma 2004. – 2016. gadam daļu, kas paredz Lielā Baltezera applūstošās teritorijas apbūvi, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam un spēkā neesošu no 2005. gada 5. janvāra.

Spriedums ir galīgs un nepārsūdzams.

Spriedums stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs

Gunārs Kūtris